

Početna stranica>Sudski postupci>Građanski predmeti>**Rokovi za provedbu postupaka**

Rokovi za provedbu postupaka

Estonija

1 Koje su vrste rokova važne za građanske postupke?

Na izračun rokova u postupku primjenjuju se odredbe općeg dijela Građanskog zakonika (*tsivilseadustiku üldosa seadus*, **TsÜS**) o rokovima i isteku rokova, osim ako je zakonom propisano drukčije. U skladu s člankom 134. stavkom 2. općeg dijela Građanskog zakonika rok se utvrđuje u godinama, mjesecima, tjednima, danima, satima ili kraćim vremenskim jedinicama ili upućivanjem na događaj koji će se sigurno dogoditi. Rok počinje teći sljedećeg dana od kalendarskog dana ili nastanka događaja koji je određen kao početak roka, a završava na datum isteka roka. Ako se datum isteka roka definira kao rok koji se računa u danima ili duljim vremenskim jedinicama, rok istječe u ponoc na datum isteka, osim ako je zakonom propisano drukčije. Izjava o namjeri koja se u određenom roku mora dostaviti osobi koja se bavi gospodarskom ili profesionalnom djelatnošću dostavlja se toj osobi, a radnje koje se u određenom roku moraju izvršiti u odnosu na tu osobu izvršavaju se najkasnije na datum isteka roka do kraja uobičajenog radnog vremena mjesta na koje se mora dostaviti izjava o namjeri ili na kojem se radnja mora izvršiti. Ako se radnja u postupku izvršava u prostorijama suda, istekom roka smatra se kraj radnog dana suda.

2 Popis različitih dana koji su u skladu s Uredbom (EEZ, Euratom) br. 1182/71 od 3. lipnja 1971. predviđeni kao neradni dani.

Neradni dani propisani su Zakonom o državnim praznicima i danima od državne važnosti (*pühade ja tähtpäevade seadus*) (koji je stupio na snagu 23. veljače 1998.). To su sljedeći dani:

24. veljače – Dan neovisnosti i obljetnica Republike Estonije

1. siječnja – Nova godina

Veliki petak;

Uskrs

1. svibnja – Praznik rada

Duhovi

23. lipnja – Dan pobjede

24. lipnja – Ivanje

20. kolovoza – Dan obnove neovisnosti

24. prosinca – Badnjak

25. prosinca – Božić

26. prosinca – Sveti Stjepan.

3 Koja se opća pravila primjenjuju na vremenska ograničenja za različite građanske postupke?

U skladu s člankom 65. stavkom 1. Zakona o parničnom postupku (*tsivilkohtumenetluse seadustik*) na izračun rokova u postupku primjenjuju se odredbe općeg dijela Građanskog zakonika o rokovima i isteku rokova, osim ako je zakonom propisano drukčije.

4 Ako je akt ili formalnost potrebno provesti unutar danog razdoblja, kada treba započeti?

Člankom 135. stavkom 1. općeg dijela Građanskog zakonika propisano je opće pravilo u skladu s kojim rok počinje teći sljedećeg dana od kalendarskog dana ili nastanka događaja koji je određen kao početak roka, osim ako je zakonom ili ugovorom propisano drukčije. Rok koji je utvrđio sud počinje teći sljedećeg dana od dana dostave pismena u kojem je utvrđen rok, osim ako je drukčije propisano u trenutku utvrđivanja roka. Ako pismo nije potrebno dostaviti, rok počinje teći po primitku obavijesti o utvrđenom roku (članak 63. Zakona o parničnom postupku).

5 Može li na početno vrijeme utjecati ili ga izmjeniti način prijenosa ili dostava dokumenata (osobna dostava putem sudske službenike ili dostava poštom)?

Ne. Zakonom o parničnom postupku propisano je da rok koji je utvrđio sud počinje teći sljedećeg dana od dana dostave pismena u postupku. To se primjenjuje na sve načine dostave pismena.

6 Ako vrijeme teći uslijed nekog događaja, uzima li se dan kada se taj događaj dogodio u obzir pri izračunu vremenskog razdoblja?

Ne. U skladu s člankom 135. stavkom 1. općeg dijela Građanskog zakonika, rok počinje teći sljedećeg dana od kalendarskog dana ili nastanka događaja koji je određen kao početak roka, osim ako je zakonom ili ugovorom propisano drukčije.

7 Ako se vremensko ograničenje iskazuje u danima, odnosli se navedeni broj dana na kalendarske ili radne dane?

U skladu s člankom 136. stavkom 9. općeg dijela Građanskog zakonika za potrebe definicije roka jedan dan je razdoblje od ponoci do ponoci. Prema tome ako je rok izražen u danima, broj dana odnosi se na kalendarske dane.

8 Kada se takvo razdoblje izražava u tjednima, mjesecima ili godinama?

U pravilu se rokovi u postupku izražavaju u danima.

Rok se izražava u mjesecima ako se, na primjer, žalba ne može podnijeti nakon isteka roka. U skladu s člankom 632. Zakona o parničnom postupku žalba se može podnijeti u roku od 30 dana od dostave presude podnositelju žalbe, ali najkasnije u roku od pet mjeseci od datuma objave presude prvostupanjskog suda. Po isteku roka od pet mjeseci od datuma objave presude žalba se ne može podnijeti čak i ako razdoblje od pet mjeseci od dostave i objave presude istječe za manje od 30 dana. Ta je apsolutna zastara uspostavljena radi osiguranja pravne sigurnosti. Slična je petomjesečna apsolutna zastara za podnošenje žalbe uspostavljena i u pogledu, na primjer, podnošenja žalbe protiv presude ili žalbe u kasacijskom postupku.

Primjer roka izraženog u godinama jest rok isteka zahtjeva za povrat državne pristojbe ili osiguranja – rok istječe po isteku dvije godine od kraja godine u kojoj je plaćeno osiguranje ili državna pristojba, ali ne prije kraja postupka i prije stupanja presude na snagu. Međutim, to je rok isteka potraživanja, a ne rok u postupku – takav se vremenski okvir ne može produžiti niti obnoviti.

U godinama se izražava i rok isteka potraživanja. Ni to nije rok u postupku. U skladu s člankom 143. općeg dijela Građanskog zakonika sud će uzeti u obzir istek potraživanja samo na zahtjev osobe kojoj je nastala obveza.

9 Kada rok istječe ako je izražen u tjednima, mjesecima ili godinama?

Rok istječe na datum isteka roka. Ako je datum isteka roka definiran kao rok koji se računa u tjednima, to je odgovarajući dan u posljednjem tjednu razdoblja. Ako je datum isteka roka definiran kao rok koji se računa u mjesecima, to je odgovarajući dan posljednjeg mjeseca. Ako je datum isteka roka definiran kao

rok koji se računa u godinama, to je odgovarajući dan i mjesec posljednje godine. Ako je datum isteka roka definiran kao rok koji se računa u mjesecima ili godinama i datum isteka roka nalazi se u mjesecu bez tog određenog datuma, smatra se da je datum isteka roka posljednji dan mjeseca (članak 136. stavci od 2. do 5. općeg dijela Građanskog zakonika).

10 Ako rok istječe u subotu, nedjelju, na državni praznik ili neradni dan, produljuje li se do prvog sljedećeg radnog dana?

Da. U članku 136. stavku 8. općeg dijela Građanskog zakonika navedeno je da se, ako je datum isteka roka za dostavljanje izjave o namjeri ili izvršenje obveze državni praznik ili koji drugi neradni dan, datumom isteka roka smatra prvi radni dan nakon neradnog dana.

11 Produljuju li se rokovi u određenim okolnostima? Pod kojim je uvjetima moguće iskoristiti takvo produljenje?

U skladu s člankom 64. stavkom 1. Zakona o parničnom postupku sud može na temelju obrazloženog zahtjeva ili na vlastitu inicijativu produljiti postupovni rok koji je utvrdio ako za to postoji dobar razlog. Rok se može produljiti više od jedanput samo uz suglasnost protivne stranke.

12 Koje je vremensko ograničenje za žalbe?

Žalba se mora podnijeti u roku od 30 dana od dostave presude podnositelju žalbe, ali najkasnije u roku od pet mjeseci od datuma objave presude prвostupanjskog suda (*esimese astme kohus*) (članak 632. stavak 1. Zakona o parničnom postupku). Međutim, postoje iznimke od tog općeg pravila: ako pri odlučivanju o predmetu županijski sud (*maakohus*) u izreci presude navede da je mjerodavno zakonodavstvo opće primjene protivno Ustavu (*põhiseadus*) i odbije ga primjeniti, žalbeni rok ne počinje teći sve dok Vrhovni sud (*Riigikohus*), na temelju ocjene ustavnosti, ne donese odluku o zakonu opće primjene koji nije bio primjenjen

ako je tijekom žalbenog roka u određenom pitanju donesena dodatna presuda, žalbeni rok počinje teći od datuma donošenja dodatne presude, među ostalim u odnosu na izvornu presudu. Ako se presudi koja nije imala opisni dio ili obrazloženje dodaje ispušteni dio, žalbeni rok počinje iznova teći od datuma na koji je presuda donesena u cijelosti.

Ako stranke postignu dogovor u tom smislu i obavijeste sud, rok za podnošenje žalbe može se skratiti ili se može produljiti za najviše pet mjeseci od objave presude.

13 Mogu li sudovi promjeniti vremenska ograničenja, posebice ona za dolazak na sud, ili pak utvrditi određeni datum za to?

U skladu sa Zakonom o parničnom postupku sud zakazuje raspravu odmah po primitku zahtjeva ili tužbe i odgovora na zahtjev ili tužbu, ili po isteku roka za odgovor. Sud može zakazati raspravu i prije primitka odgovora ili prije isteka roka utvrđenog za odgovor ako se može pretpostaviti da će se o pitanju morati odlučivati u sudskom postupku bez obzira na odgovor ili je, s obzirom na okolnosti, zbog drugih razloga razumno odmah zakazati raspravu. Ako sud ne zahtijeva odgovor, raspravu će zakazati odmah po primitku zahtjeva ili tužbe. Ako je moguće, sud će pri zakazivanju rasprave uzeti u obzir mišljenje stranaka u postupku.

Sud može otkazati raspravu, promjeniti vrijeme njezina održavanja ili je odgoditi samo ako za to ima dobar razlog (članak 352. stavak 1. Zakona o parničnom postupku).

14 Gubi li stranka, koja boravi u mjestu u kojem bi joj se odobrilo produljenje roka, tu prednost ako ju se o radnji koju može poduzeti obavijesti u mjestu u kojem osobe sa stalnim boravištem ne mogu iskoristiti tu pogodnost?

Ako se postupak provodi u skladu s estonskim postupovnim pravom, osoba ne gubi pravo na produljenje rokova u postupku samo na temelju toga može li se rok produljiti u mjestu u kojem je osoba upoznata s radnjom.

15 Koje su posljedice nepridržavanja rokova?

Ako se radnja u postupku ne izvrši na vrijeme, sudionik u postupku nema pravo poslije izvršiti tu radnju, osim ako sud obnovi rok predviđen zakonom, produlji rok koji je odredio ili sasluša zahtjev, tužbu, dokaze ili prigorov koje je dostavila stranka u postupku. To se primjenjuje bez obzira na to je li sudionik prethodno upozoren na takve posljedice.

16 Ako rok istekne, koji su pravni lijekovi dostupni osobama koje su propustile rokove, odnosno strankama koje su odsutne?

Ako je sud donio presudu zbog ogluhe jer tuženik nije došao na raspravu, tuženik može podnijeti zahtjev za ukidanje presude zbog ogluhe (članak 415. Zakona o parničnom postupku). Tuženik može podnijeti zahtjev za ukidanje presude zbog ogluhe ako je tuženikov propust zbog kojeg je donesena presuda zbog ogluhe utemeljen na dobrim razlozima. Opravdani razlozi za neodgovaranje na tužbu ili nedolazak na raspravu i za neobavješćivanje suda o tome prije svega su prekid u prometu, neočekivana bolest stranke ili neočekivana teška bolest osobe koja je bliska stranci zbog čega stranka nije mogla odgovoriti na tužbu ili se pojavit na sudu i poslati zastupnika na sud (članak 422. stavak 1.).

Zahtjev za ukidanje presude zbog ogluhe može se podnijeti bez obzira na to postoji li dobar razlog:

ako je, u slučaju neodgovaranja na tužbu, tužba bila dostavljena tuženiku ili njegovu zastupniku na bilo koji drugi način osim osobnim uručenjem uz potpis ili elektroničkim putem

ako je, u slučaju nedolaska na raspravu, sudske pozive bio dostavljeni tuženiku ili njegovu zastupniku na bilo koji drugi način osim osobnim uručenjem uz potpis, dostavom na sudske raspravu ili u elektroničkom obliku

ako presuda zbog ogluhe nije mogla biti zakonito donesena.

Zahtjev za ukidanje presude može se podnijeti u roku od 30 dana od dostave presude zbog ogluhe. Ako je presuda zbog ogluhe dostavljena javnom objavom, zahtjev za ukidanje presude zbog ogluhe može se dostaviti u roku od 30 dana od datuma na koji je tuženik upoznat s presudom zbog ogluhe ili datuma na koji je pokrenut postupak za izvršenje presude zbog ogluhe. Ako je nakon ponovnog pokretanja postupka protiv tuženika donesena druga presuda zbog ogluhe, tuženik može podnijeti žalbu protiv te presude samo ako nisu potvrđeni potrebni uvjeti za donošenje presude zbog ogluhe.

Posljednji put ažurirano: 15/12/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.